

Verksamhetsplan med budget 2018.

Tekniska nämnden

Beslutad i Tekniska nämnden, den 18 januari 2018, § 7

Innehåll

1. Förslag till beslut.....	3
2 Driftsnämndens planering	4
2.1 Verksamhetens styrkor och utvecklingsområden	4
2.2 Verksamhetsåret 2018	6
2.3 Framåtblick	10
3. Reglemente och styrregler.....	12
3.1 Uppdrag enligt reglemente	12
3.2 Driftsnämndens egna styrregler	13
4. Planering av nämndens verksamhet och utveckling	14
4.1 Hållbar tillväxt	15
4.2 Människors egenmakt.....	25
4.3 Barn och ungas behov	27
4.4 Trygg välfärd.....	28
5 Planering för nämndens resurser	30
5.1 Ekonomi	30
6 Planering för övriga åtaganden	35
6.1 Kommunövergripande åtaganden.....	35
6.2 Nämndspecifika åtaganden	36
Bilaga 1 Fem år i sammandrag	37
Bilaga 2 Driftsnämndens organisation	39
Bilaga 3 Styrning, uppföljning och utveckling.....	39
Bilaga 4 Investeringsprogram.....	39

1. Förslag till beslut

Örebro kommun ska vara en trygg, tillgänglig och välkomnande kommun för barn och vuxna att besöka och leva i. Tekniska nämnden bidrar genom att skapa en ren och attraktiv stad med vackra grönområden och en säker infrastruktur. Nämnden arbetar för att skapa förutsättning för en tillgänglig och trygg stadsmiljö som bidrar till att kvinnor, män, pojkar och flickor oavsett ålder vill vistas i det offentliga rummet. För att utveckla och säkra en hållbar kommun i ett växande Örebro arbetar nämnden med flera åtgärder såsom att säkerställa en god dricksvattenförsörjning, förbättra det avfallsförebyggande arbetet samt tillhandahålla en hållbar och säker fordonsflotta med minsta möjliga miljöpåverkan. Tekniska nämndens verksamhetsuppdrag är att säkra en infrastruktur i framkant vilket ställer höga krav på att ständigt förenkla, förnya och förbättra verksamheten och att digitalisera arbetsflöden och tjänster.

Tekniska nämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare fri från all sorts diskriminering. Våra medarbetare utgör vår viktigaste resurs och deras kompetens och engagemang är en förutsättning för att lyckas med vårt verksamhetsuppdrag. Nämnden ska arbeta för att attrahera och behålla personal genom att stärka medarbetarnas engagemang, uppskattning och motivation samt verka för en god arbetsmiljö. Förvaltningen ska vara en tillgänglig servicegivare, kännetecknas av ett gott bemötande och verka för att tjänsterna utvecklas i dialog med kunder och medborgare. Vi behöver vara transparenta, känna tillit till varandra och jobba tillsammans i team. Tekniska nämndens målsättning är att skapa *En enklare vardag för dig*. Nämnden vill vara i framkant när kommunen ska digitaliseras för en enklare vardag för dem vi finns till för samt för att förvaltningen ska vara en öppnare, smartare och effektivare förvaltning som stödjer innovation och delaktighet.

Det är viktigt att nämnden bidrar till en hållbar utveckling socialt, ekonomiskt och ekologiskt och bidrar till de globala hållbarhetsmålen, Agenda 2030. Genus- respektive barnperspektivet finns närvarande i allt.

Tekniska nämndens verksamhetsplan med budget 2018 anger hur nämnden planerar att bidra till en önskvärd samhällsutveckling utifrån av Kommunfullmäktige beslutad övergripande strategier och budget 2018 med plan för 2019-2020 samt Programplan med budget för programområde samhällsbyggnad. Genom att arbeta med åtaganden och utvecklingsuppdrag inom samtliga strategiområden samt förvalta nämndens resurser på ett långsiktigt hållbart sätt, bidrar Tekniska nämnden till utvecklingen mot att bli Skandinaviens mest attraktiva medelstora stad.

Förvaltningens förslag till Tekniska nämnden

1. Verksamhetsplan med budget 2018 för Tekniska nämnden fastställs.
2. Verksamhetsplan med budget 2018 överlämnas till programnämnd Samhällsbyggnad för kännedom.

2 Driftnämndens planering

2.1 Verksamhetens styrkor och utvecklingsområden

Tekniska förvaltningen bidrar stort till programområde Samhällsbyggnad huvudsakliga uppdrag att bygga, utveckla och säkra den hållbart växande staden. Förvaltningen ska säkra en infrastruktur i framkant och vara med och skapa en attraktiv stad för barn och vuxna att besöka och leva i. En driftsäker, effektiv och hållbar infrastruktur är en förutsättning för ett växande Örebro.

Kund- och medborgarfokus med sikte på digitalisering. Förvaltningen är både en extern och intern servicegivare. Medborgaren använder och möter våra tjänster inom vatten- och avlopp, trafik, avfallshantering m.m. i sin vardag, varje dag. Internt i kommunen stödjer vi kommunens verksamheter genom att tillhandahålla ändamålsenliga fordon som ett viktigt arbetshjälpmedel. I takt med samhällets krav på digitaliserade tjänster är det en viktig utmaning för förvaltningen att arbetet med att effektivisera arbetssätten med stöd av digital teknik utifrån kunder och medborgares behov fortsätter.

Utifrån ett behov från de verksamheter som nyttjar kommunens fordon så arbetar Fordonsverksamheten med utvecklingsprojekt för att bättre kunna möta verksamheternas behov så att dessa kan fokusera mer på sitt kärnuppdrag. Exempelvis behovet av fordonsskötsel samt information som gör att man kan nå en effektivare användning av fordonen. För närvarande saknas förutsättningarna för en rationell förvaltning av Fordonsverksamhetens systemstöd. Anledningen är att Fordon sammantaget har en orationell och splittrad lösning för behoven för att förvalta, boka, hyra ut, erbjuda service samt att debitera.

Fortsatt högt fokus på hållbar utveckling. Tekniska förvaltningens hållbarhetsarbete har en stor betydelse för att kommunen ska kunna nå de målsättningar som finns i Miljöprogrammet och arbetet med de globala hållbarhetsmålen, Agenda 2030. För att arbeta systematiskt med miljöfrågorna har förvaltningen därför ett ledningssystem, ”Miljödiplomering”, som omfattar samtliga verksamhetsområden. Förvaltningen har en betydande roll inom samtliga områden som Miljöprogrammet omfattar såsom Klimatstrategi, Avfallsplan, Strategi för giftfri miljö och Vattenplan. Hög sorteringsgrad av avfall, en hållbar fordonsflotta, energieffektiv belysning, minskad kemikalieanvändning och ett aktivt uppströmsarbete som medför att slammet från reningsverket kan nyttjas som resurs är några exempel på viktiga områden som förvaltningen fokuserar på.

Tekniska förvaltningen bidrar till social hållbarhet genom bland annat insatser för personer som står långt utanför arbetsmarknaden genom att erbjuda dessa praktikplatser. Praktiken ger arbetslivserfarenhet och bättre förutsättningar till arbete. Det är framförallt inom fordonsverksamheten samt park- och gatuverksamheten där vi kontinuerligt tar in praktikanter som står utanför arbetsmarknaden.

Ökad service, tillgänglighet och beteendeförändring är stora utmaningar inom avfallsområdet. Ökad service och tillgänglighet gällande nya och förbättrade tjänster med fokus på digitala lösningar inom avfallsområdet har varit och är en framgångsfaktor för att hantera stadens tillväxt och en utveckling i linje med Örebro kommuns höga ambition inom miljöområdet. Genom att fortsätta skapa goda möjligheter för medborgaren att sortera och lämna saker till återanvändning ökar vi möjligheten både för förvaltningen, men även medborgaren att bidra till en hållbar utveckling. En förutsättning för att nå Avfallsplanens mål ”Mer rätt än fel”. Medborgarnas beteende vad gäller sortering är fortsatt viktig varför satsning på ökad kunskap kring kommunikation för permanent beteendeförändring kommer att fortsätta.

Säker dricksvattenförsörjningen i ett växande Örebro. Tekniska förvaltningen arbetar med flera åtgärder för att säkra vattenförsörjningen i ett växande Örebro där Vätternvatten och nya vattenreservoarer är viktigt för det framtida arbetet. Vatten och avlopp har en stark ekonomi med ett kostnadsläge som ger prisvärda produkter och tjänster. Det ger utrymme för de investeringar som är nödvändiga för att långsiktigt säkra verksamheten. Ingen höjning av vatten- och avloppstaxan är nödvändig för år 2018.

Attraktiva och trygga utomhusmiljöer. Örebro kommun ska vara en trygg kommun att bo och vistas i. En trygg stadsmiljö skapar förutsättningar för att kvinnor, män, pojkar och flickor oavsett ålder vill vistas i det offentliga rummet. Tekniska förvaltningen bidrar stort till att möjliggöra trygga utomhusmiljöer som människor vill vistas i och trygghetsperspektivet finns närvarande i all vår planering och utformning av såväl parker, lekplatser, gator, cykelvägar m.m. I den dagliga driften skapar vi trygghet genom att bland annat hålla staden ren från skräp och klotter samt se till att det är fungerande belysning m.m. Under verksamhetsåret sker fortsatt arbete kring detta genom flera trygghetsinsatser samt investeringar i befintliga parker och lekparkar.

Ökad trafiksäkerhet och bättre framkomlighet. Förvaltningen kommer att arbeta med särskilda åtgärder för ökad trafiksäkerhet och trygghet för barn (flickor och pojkar). Fokus ligger på bättre trafikmiljö i bostadsområden, vid skolor och längs skolvägar. Gatuarbeten ska samordnas bättre och genom effektivare metoder ska framkomligheten öka.

Våra kundmätningar har visat en ökad kundnöjdhet. Våra cykelvägar ska ha hög prioritet, både av jämställdhets- och av miljöskäl. De sopsaltare som köpts in och används i full skala ökar framkomligheten på många av de stora cykelstråken under vintern. Örebro har hög andel vintercyklister och fler sopsaltare planeras att köpas in.

Attraktiv arbetsgivare – bli en del av en helhet. Under 2017 gjordes stora satsningar inom rekrytering vilket gett resultat i anställningar. Inom vissa yrkesgrupper kvarstår dock svårigheter att rekrytera. För att klara det ökade uppdraget kopplat till en växande stad behövs fortsatt arbete kring att stärka förvaltningen som en attraktiv arbetsplats. Dels för att kunna rekrytera men framförallt med fokus på att behålla medarbetare. Utifrån behållarperspektivet

kommer förvaltningen arbeta vidare med aktiviteter för att bland annat skapa en god arbetsmiljö, delaktighet och motivation samt tydligt ledarskap och styrning. En viktig målsättning med arbetet är att medarbetarna ska känna en samhörighet och tillhörighet till förvaltningen och kommunen i stort – en del av en helhet. Arbetet ska skapa förutsättningar för ett gränsöverskridande arbetet inom förvaltningens enheter. En annan viktig aspekt kring attraktiv arbetsgivare är att få en mer jämn könsfördelning genom att öka antalet kvinnliga medarbetare.

Barn och ungas behov. Tekniska förvaltningen tar hänsyn till barn och ungas behov i stadsplaneringen genom att bland annat bidra till arbetet med att tillgängliggöra staden för barn (flickor och pojkar). Förvaltningen erbjuder kostnadsfria lektioner i Kretslopps-landet på Tekniska kvarnen vilket syftar till att lära barn ett hållbart beteende redan i tidig ålder. Genom Fordons interna utthyrning av cyklar har skolorna fri tillgång till cyklar som kan nyttjas i undervisningssyfte och i samband med skol-utflykter. Förvaltningen arbetar även med trafiksäkerhetsfrågor med förskolor och skolor.

2.2 Verksamhetsåret 2018

Attraktiv arbetsgivare. Tekniska förvaltningen kommer att arbeta med flera aktiviteter för att stärka förvaltningen som en attraktiv arbetsgivare med fokus på att behålla personal. En viktig del utifrån ett behållarperspektiv är en god arbetsmiljö och för Tekniska förvaltningen är lokalfrågan en viktig del i detta. Förvaltningen kommer därför att fortsätta arbetet med att hitta en lösning för att få ändamålsenliga lokaler för verksamheten på Aspholmen. Samtliga medarbetare kommer under året att övergå till ett aktivitetsbaserat arbetssätt och en del av medarbetarna kommer även att förberedas för en flytt till Citypassagen, som blir utformat för att underlätta arbetssättet.

Ledarskapet kommer att utvecklas utifrån ledarplattformen ”Sveriges viktigaste chefsjobb” och mot en utveckling för att ”leda för resultat”. Ledarskap och styrning bidrar i stor del till att medarbetare trivs och känner motivation till sitt arbete. Fortsatt utveckling och implementering av den ”Förstärkta årsprocessen” kommer att fortgå under året, vilket förväntas bidra till en känsla av delaktighet samt skapa tydlighet kring verksamhetens mål och utveckling. Arbetet kring attraktiv arbetsgivare kommer att integreras med att ett förtydligande av förvaltningens varumärkesplattform både internt men även externt gentemot medborgare och kunder. Medarbetar-enkätens resultat 2017 visade på en stor spridning av HME-värdet (Hållbart medarbetarengagemang) bland förvaltningens enheter och utvecklingsarbete kommer att pågå inom dessa.

Utökad och effektiv resurshantering för att hantera den växande staden

Under 2017 fortsätter arbetet med att säkra en infrastruktur i framkant i ett växande Örebro. För att använda våra resurser optimalt behöver vi digitala, effektiva och sammanflätade arbetsprocesser, både inom förvaltningen och inom hela programområdet.

Långsiktig och hållbar ekonomi. Tekniska förvaltningen behöver vidta åtgärder kring inventariehanteringen utifrån resultatet av 2017 års tillsyn som visat på allvarliga brister och kommer arbeta för att säkerställa en god hantering av inventarier inom förvaltningen. För att kvalitetssäkra upphandlingsprocessen ska förvaltningen tillsammans med kommunstyrelseförvaltningen verka för en mer centraliserad hantering av förvaltningens upphandlingar. För att tydligare se konsekvenserna av den växande staden ska nyckeltal arbetas fram som belyser detta.

Rena, trygga och tillgängliga offentliga miljöer för alla. För att bidra till ett attraktivt och grönt Örebro görs flera investeringar i befintliga parker och lekparker. Åtgärderna görs utifrån prioriteringar i Grönstrategin. Lekplatserna utvecklas med mer naturmaterial för lek. Åtgärder i Oscarsparken för att skapa en trygg och välkomnande park prioriteras särskilt, det kommer skapa en attraktiv helhet tillsammans med den nyligen ombyggda Trädgårdsgatan. Renovering och utveckling av Doftlunden i Skytteparken är också prioriterat, det kommer att ske i dialog med aktuella intresseföreningar. I arbetet med att rusta i parker och lekparker ska möjligheten till fler utegym och kopplingar till motionsspår ses över för att öka möjligheten till aktivitet och motion för en ökad folkhälsa. Som en del i samverkan med civila samhället fortsätter arbetet med att bygga en central utedansbana kopplat till en park.

I arbetet med upprustningar i parker och lekparker tas trygghetsperspektivet alltid med vilket kan innebära till exempel åtgärder på belysning. Trygghetsinsatser för tunnlar skapas också genom exempelvis konst och belysning. För att skapa ytterligare trygghet i det offentliga rummet utreds möjligheten att örebroare ska kunna på ett enkelt sätt felanmäla och rapportera in platser som upplevs otrygga. Särskilda insatser görs för att stärka tryggheten i citykärnan kopplat till arbetet med Purple flag.

Kundfokus med sikte för ständiga förbättringar. Samtliga verksamheters kundmätningar har under senaste åren visat på en god kundnöjdhet av levererade tjänster. Avfallsverksamheten och Fordon kommer under verksamhetsåret att genomföra fördjupade kundmätningar. I den förvaltningsövergripande kundundersökningen (mäter Nöjd-kund-index) som genomfördes 2016, visade på att gator, vägar, gång- och cykelvägar lyfts fram som ett prioriterat område som kan, genom ökning av kundnöjdhet, förvänta göra störst effekt på NKI. Park och gata kommer därför under året att analysera resultatet från genomförda medborgarundersökningar för att kunna förbättra servicen för innevånarna i Örebro. Verksamheten har även som ambition att sammanställa statistik från felanmälsystemet för att kunna utläsa vad medborgarna har för förväntningar på verksamheten. Planering och samordning av grävarbeten och avstängningar på stadens gator kommer att fortsätta. En digital informativ publik kartvy över pågående och planerade grävarbeten i Örebro beräknas vara i drift 2018, vilket gör att kommunikationen till örebroarna förbättras och att trafikstörningarna blir kända, vilket förhoppningsvis gör att trafiken skall flyta på bättre.

Digitalt först. Arbetet med att utveckla fler digitala arbetsflöden och digitala tjänster till medborgare och kunder fortsätter under 2018. Arbetet med digitala lösningar inom avfallsområdet för att få en bättre sortering och tillgänglighet fortsätter. Under verksamhetsåret kommer Fordon att införa ett system för fordonsuppföljning vilket förväntas bidra till effektivare arbetsätt och högre planeringsgrad för service av kommunens fordon. Fordon behöver ta fram ett systemstöd som ska hjälpa verksamheten att effektivare kunna hantera bland annat fordonsskötsel, så kallat Klimatsmart fordonsstyrning. Utvecklingsbehovet för detta är lyft till Digitaliseringskommittén. Inom park- och gatuverksamheten kommer möjligheterna till smart, digital trafikstyrning ses över. Övergripande på förvaltningen genomförs ett projekt med målet att införa arbetsrutiner som möjliggör en helt digital hantering av ritningar och dokument för verksamhetens behov. Inom vatten- och avloppsverksamheten fortsätter utbytet till digitala vattenmätare.

Kartläggning av våra processer – en förutsättning för att utvecklas digitalt.

Fortsatt arbete kring att kartlägga och dokumentera förvaltningens prioriterade arbetsprocesser samt implementering av dessa i verksamheten. Processkartläggningarna har inneburit en ökad förståelse samt helhetsperspektiv av ens arbetsätt, vilket på ett visuellt sätt tydliggjorts att samarbete mellan verksamhetsgränser behövs. Arbetet är en förutsättning för att kunna utveckla arbetsflöden och tjänster digitalt. En flerårsplan för ett införande av Projekttil ska tas fram under året. Projekttil ska bidra till förbättrad kvalitet för vår projekt- och uppdragshantering.

En förvaltning med högt miljöengagemang. Tekniska förvaltningens hållbarhetsarbete har en stor betydelse för att kommunen ska kunna nå de målsättningar som finns i Miljöprogrammet. Tekniska förvaltningen kommer under 2018 fortsätta och utveckla det systematiska arbetet i ledningssystemet för att uppnå bästa resultat mot en minskad klimat- och miljöpåverkan. Vi utför våra verksamhetsuppdrag med sikte mot en hållbar utveckling och vi vill underlätta för medborgaren att leva miljövänligt. Under 2018 görs bland annat följande:

- Farliga kemikalier byts ut mot miljövänligare och det totala antalet kemikalier ska minska med syfte att nå målet giftfri miljö.
- Arbetet med att byta till LED-lampor i gatubelysningen fortsätter vilket kommer att leda till att förvaltningens elanvändning kommer att minska ytterligare.
- Förvaltningen ska utreda vilka kända områden i publika miljöer med rödfyr eller kolstybb som bör prioriteras för sanering.
- Förnyelsebart drivmedel är fortsatt fokus både för våra egna transporter och de som sker i extern regi.
- Det påbörjade arbetet med att samla kunskap om rening av läkemedelsrester utvecklas genom att genomförda projekt och följa forskning inom området utvärderas under 2018.
- Satsningen på en ökad tillgänglighet till avfalls tjänster fortsätter, vilket i kombination med insatser för ökad kunskap och motivation till avfallssortering hos örebroarna, ska ge en ökning av materialåtervinning samt materialåteranvändning.

- Förutsättningarna för att införa optiskt sortering även för flerfamiljshus ska ses över.
- För underlätta för människor som vill leva klimatsmart skapas laddstationer till elbilar på kommunal mark.

Insatser för en ökad sortering av avfall. Avfall kommer fortsätta satsningen på en ökad tillgänglighet till avfalls tjänster, vilket i kombination med insatser för ökad kunskap och motivation till avfallssortering hos örebroarna, ska ge en ökning av materialåtervinning samt materialåteranvändning. Under året kommer Avfall att se över förutsättningarna för att införa optiskt sortering även för flerfamiljshus.

Under året kommer även åtgärder inom det avfallsförebyggande området att genomföras. Fokus kommer framförallt vara kring åtgärder som stimulerar till ökade återanvändning och även i viss mån påverka medborgarna samt kommunen i en riktning mot hållbar konsumtion.

Vidare kommer mekanisk sortering som metod för att öka materialåtervinningen att fortsätta utvärderas i lite större skala under åter.

Viktiga åtgärder kring att säkra kommunens dricksvattenförsörjning. För att säkra vattenförsörjningen fram till dess att kommunen får Vättern som ny vattentäkt ska det undersökas om vattendomens minimitappning av vatten från sjöarna till Svartån kan anpassas till vårt verkliga behov vid vattenverket. Nuvarande vattendom har tagit höjd för Örebros framtida expansion som överstiger dagens förbrukning med drygt 30 procent. Vi får då möjlighet att hålla kvar mer vatten uppströms i sjöarna. Vatten och avlopp ska bygga kunskap om rening av läkemedelsrester genom att utvärdera genomförda projekt och följa forskning inom området. Reinvesteringarna för ökad förnyelse ökar till 30 mnkr för att år 2021 vara uppe på 47 mnkr. Det innebär att förnyelsetakten under perioden minskar från cirka 250 år ner till cirka 120 år. Under året ska Vatten och avlopp klimatsäkra råvattentillgången från Svartån i avvaktan på en ny vattentäkt.

Förbättringar i trafikmiljön. Förvaltningen kommer under året att fokusera på bättre trafikmiljö i bostadsområden, vid skolor och längs skolvägar. Under 2018 tas områdesvisa handlingsplaner fram tillsammans med Stadsbyggnad för särskilda åtgärder för ökad trafiksäkerhet och trygghet. I handlingsplanerna tas flera perspektiv med för att skapa en så pass bra helhet som möjligt, såsom beläggning, belysning, trafiksäkerhet, vatten och avlopp m.m.

Under verksamhetsåret kommer samordningen kring gatuarbeten att bli bättre och framkomligheten ska öka genom effektivare metoder. Exempelvis ska borring användas oftare så att gator slipper grävas upp vid vatten- och avloppsarbeten. Takten på återställning ska ökas och informationen ska förbättras till örebroarna, exempelvis med bättre skyltning och webbblösningar där alla kan se vilka gator som är tillfälligt avstängda och vilka grävarbeten som är planerade framöver.

Stadens cykelvägar har hög prioritet och förvaltningen fortsätter att höja kvaliteten på snöröjningen i Örebro genom samverkan med fastighetsägare och

medborgare. Ännu fler cykelvägar kommer att saltsopas i syfte att minska antalet cykelolyckor och främja cyklandet även vintertid.

Genom att genomföra muddring av Hjälmarén under 2018 hjälper Tekniska förvaltningen till att göra staden mer tillgänglig sjövägen, vilket bidrar till satsningen av Örebro som sjöfartsstad.

Lokaler. Att förvaltningen arbetar i ändamålsenliga lokaler för att få bästa förutsättningar för medarbetare och verksamheten är högt prioriterat och är ett viktigt fokusområde för 2018. De två stora projektet som pågår är Citypassagen som delar av förvaltningen tillsammans med övriga förvaltningar inom programområdet flyttar till våren 2019. Flytten innebär också en bättre möjlighet att få ett stöd till utvecklingen av digitala arbetsflöden till mer aktivitetsbaserat arbetssätt. Förvaltningens största arbetsplats är lokalerna på Aspholmen som idag inte är ändamålsenliga ur ett arbetsmiljö- och verksamhetsperspektiv. Under 2018 görs en förstudie för att bygga helt nya lokaler på annan plats. Innan nya lokaler finns tillgängliga behöver vissa akuta åtgärder genomföras, bl.a. görs en utbyggnad med fler moduler för att klara behovet av arbetsplatser, de kommer att delvis anpassas för att skapa möjligheter till aktivitetsbaserade arbetssätt.

2.3 Framåtblick

De närmaste åren är det en fortsatt hög tillväxt i Örebro kommun, vilket innebär att Tekniska förvaltningen får stora volymökningar i den infrastruktur som ska underhållas. Vi behöver säkerställa att vi har tillräckliga resurser för att klara den snabba utbyggnadstakten. Förvaltningen behöver därför stärkas som attraktiv arbetsgivare och fortsätta arbeta med åtgärder för att både attrahera och behålla personal. Det är viktigt för förvaltningen att fortsätta att utveckla en infrastruktur i framkant med fokus på både tillgänglighet och hållbarhet. Tekniska förvaltningen har en viktig roll i att bidra till kommunens hållbarhetsarbete och de globala hållbarhetsmålen Agenda 2030, vilket vi framförallt gör genom miljöprogrammet.

I takt med samhällets krav på digitalisering är det en viktig utmaning för oss att fortsätta arbetet med att effektivisera arbetssätten med stöd av IT och utveckla mer digitala kontaktvägar med medborgare och kunder. I detta ingår en succesiv anpassning av våra arbetssätt till ett mer flexibelt och aktivitetsbaserat. År 2019 flyttar flera delar av förvaltningen in i lokaler som på ett bättre sätt stödjer detta. Övriga lokaler behöver också anpassas där så är möjligt så att de på bästa sätt stödjer moderna, digitala arbetssätt.

Förvaltningens lokaler på Aspholmen är i fokus ur olika perspektiv. Lokalerna behöver förbättras både ur ett arbetsmiljöperspektiv och ett verksamhetsperspektiv.

Även om vi succesivt minskar vår miljöpåverkan är vi en bit ifrån att nå satta mål och det stadie där vi tillgodoser våra behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Det krävs att vi tillsammans arbetar vidare med smarta och effektiva lösningar för att nå dit, både inom förvaltningen och med andra aktörer.

Avfall. Under 2018 förväntas regeringen presentera nationella riktlinjer för målsättning samt ansvarsfördelning, i huvudsak mellan kommuner och producenter, för framtidens arbete med insamling och återvinning av förpackningar och tidningar. Eventuell anpassning av våra tjänster, organisation samt processer blir aktuellt först under nästa mandatperiod. Den förtätade staden och en fortsatt tillväxt av dessa områden kräver nya lösningar för avfallshandlingar. I första steget genomförs en utredning kring alternativa lösningar, för att sen i nästa steg realisera hela eller delar av dessa.

Park och gata står inför stora utmaningar under kommande år i form av reinvesteringar i de anläggningar som byggdes på 1960-70 talet som exempelvis broar, parker, lekplatser och trafiksignalanläggningar. Vi ser ett ökat behov av exploatering i takt med ett ökat krav på flexibilitet, bred kunskap och snabba leveranser med grundkravet på ett kostnadseffektivt och kvalitativt utförande.

Vatten och avlopp kommer att arbeta för att säkra dricksvattenförsörjningen genom den nya vattenreservoaren "Lyran" som planeras att tas i drift år 2019. I samband med detta kommer förvaltningen avveckla vattenreservoaren i "Svampen". Beslut finns nu från kommunfullmäktig att gå in i bolaget för Vätternvatten och efter bolagsbildningen går projektet in i fas ett av tre som omfattar arbetet med miljö- och tillståndsansökan (den andra fasen gäller byggnation och den tredje fasen innebär att skapa en organisation för driften). En översyn av Svartån som vattentäkt ska genomföras för att säkra vattenförsörjningen fram till att projektet är avslutat. Kommunens "Utbyggnadsplan för anslutning av bebyggelse utanför tätorten till kommunalt vatten och avlopp" är omarbetad och beslutad i fullmäktige. Resultatet kommer att vävas in i vår investeringsplan för resursplanering. Förnysetakten för kommunens ledningsnät ökar stegvis upp till den nivå där vi enligt beräkningar bör ligga, ca 45 mnkr per år. Planen är att låta enheten Ledningsnät utföra förnyelsearbetet men samtidigt behövs organisationen för detta ses över.

Fordon.

Utvecklingen mot mer förnybara drivmedel och fordon som har en låg miljöpåverkan är i full gång. För att kunna bidra till de övergripande miljömålen behöver dessa två samverka än mer i framtiden. Många faktorer i omvärlden spelar en stor roll för utvecklingen inom dessa områden och det är viktigt att bevaka vad som sker. Örebro Kommun har pekat ut biogasdrift som vårt första drivmedelsalternativ, vilket är en styrka som ger oss en tydlig målbild. Samtidigt behöver vi även jobba med att sänka klimatpåverkan för de fordon där biogasdrift inte är möjlig. Örebro Kommuns Fordonspolicy tar sikte på mål under perioden fram till 2020. En revision av policyn är nödvändig för att långsiktigt skapa mål och delmål framåt.

3. Reglemente och styrregler

3.1 Uppdrag enligt reglemente

Ansvarsområde

1 § Tekniska nämnden ingår i programområdet Samhällsbyggnad.

2 § Tekniska nämnden äger och förvaltar gator, vägar, torg, parker och annan allmän platsmark samt sina egna specialfastigheter för vattenverk, avloppsverk och avfallsverk. Tekniska nämnden är väghållare hos kommunen samt fullgör de trafikuppgifter som avses i lagen (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor (trafiknämnd) med ansvar även för trafiksäkerhetsfrågor (trafiksäkerhetsnämnd).

3 § Tekniska nämnden ansvarar för:

- Kommunens uppgifter enligt lag i fråga om parkeringstillstånd för rörelsehindrade samt flyttning av fordon i vissa fall.
- Kommunens uppgifter för kommunens vatten- och avloppsanläggning samt för avfallshanteringen.
- Kommunens fordon.
- Tekniska nämnden äger och ansvarar för utbyggnaden av infrastrukturen, i form av tomrör, för att möjliggöra utbyggnation av stamnät

4 § Tekniska nämnden ska verka för att reformera det kommunala regelbeståndet inom sitt verksamhetsområde.

5 § Tekniska nämnden har inom sitt verksamhetsområde ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar.

6 § Tekniska nämnden ansvarar inom sitt kompetensområde för att arbeta för en långsiktigt hållbar utveckling i Örebro kommun genom de tre dimensionerna ekologiskt hållbart, socialt hållbart och ekonomiskt hållbart.

7 § Tekniska nämnden har inom sitt verksamhetsområde rätt att själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål och ärende när detta följer av lag eller annan författning eller av Kommunfullmäktiges beslut. Tekniska nämnden har då rätt att:

- I sådana mål och ärenden på kommunens vägnar träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal, samt
- med den begränsning som i varje särskilt fall kan vara föreskriven i lag eller fastställd av Kommunfullmäktige besluta om avskrivning av kommunens fordran.

Ansvar och rapporteringsskyldighet

8 § Det åvilar Tekniska nämnden att lämna Programnämnd samhällsbyggnad de uppgifter som behövs för att programnämnden ska kunna fullgöra sina uppgifter och att i övrigt samverka med Programnämnd samhällsbyggnad.

Tekniska nämnden ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den medelsanvisning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd samhällsbyggnad har bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i detta reglemente. Tekniska nämnden har ansvar för att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Tekniska nämnden ska rapportera till Kommunfullmäktige hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret. Tekniska nämnden ska i den mån dess verksamhet berör Kommunstyrelsens eller annan nämnds verksamhet, samråda med denna.

3.2 Driftnämndens egna styrregler

Chef med ekonomiskt ansvar

Chef med ekonomiskt ansvar ansvarar för att verksamheten bedrivs inom tilldelad budgetram och enligt de mål och riktlinjer som Tekniska nämnden fastställt. Chefen ska vid anad budgetavvikelse vidta åtgärder för att säkra upp att tilldelad budgetram hålls. Om budgetavvikelse anas trots planerade och vidtagna åtgärder ska detta snarast rapporteras till förvaltningschef och nämnd.

Driftnämndens resultatbedömning av enheterna

Det ekonomiska resultatet för våra balansräkningsenheter Vatten och avlopp samt Avfall avräknas i sin helhet mot skulden till abonnenterna respektive det egna kapitalet. Fordonsverksamhetens resultat och resultatet för vinterväghållning ”skrivs av” i samband med bokslut. Övriga verksamheters resultat förs över till nästkommande år enligt samma spelregler och bedömningsgrunder som gäller Tekniska nämnden enligt Kommunfullmäktige beslutad övergripande strategier och budget 2018 med plan för 2019-2020.

4. Planering av nämndens verksamhet och utveckling

Tekniska nämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet och god ekonomisk hushållning. Verksamhetsutvecklingen ska utföras med den värdegrund och de principer som Övergripande strategier och budget förmedlar. God ekonomisk hushållning säkerställs i grunduppdraget och uppnås om kommunen utför sin verksamhet väl, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs också god planering av varje nämnds resurser.

Läsanvisning

Här sammanfattas de uppdrag nämnden har för att bidra till utveckling och resultat inom Kommunfullmäktiges strategiska områden med fastställda mål. Driftnämndens uppdrag utgår från reglementet för nämndens grunduppdrag och programplan för planeringsåret. För varje mål anges indikatorer, som signalerar i vilken utsträckning nämnden bidrar till målinriktad utveckling och ett säkrat verksamhetsuppdrag. Angivna utvecklingsuppdrag förväntas bidra till ökad måluppfyllelse.

Kommungemensamma och nämndspecifika åtaganden som nämnden arbetar med utifrån strategier, riktlinjer och policy redovisas i kapitel 6.

4.1 Hållbar tillväxt

Ur ÖSB 2018: Örebro kommun ska verka för både tillväxt och minskad klimatpåverkan. Den hållbara tillväxten är central för att klara kommunens utmaningar i dag och imorgon. Örebro ska vara en kommun som anstränger sig för att företag ska kunna etablera sig, växa och utvecklas inom kommunen. Goda kommunikationer är en förutsättning för en fungerade vardag.

4.1.1 Mål: Örebro ska ha ett positivt näringslivsklimat där Örebro kommun underlättar att starta, utveckla och etablera företag

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
PN	Fortsatt bidra till Örebrokompaniets uppdrag med att utveckla naturturismen	Kommunen ska tillsammans med andra aktörer utveckla värden för friluftsliv och naturturism. Samordning av kommunens utvecklingsarbete runt Hjälmaran med omnejd har organiserats genom stöd från kommunstyrelseförvaltningen. Programnämnd Samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.

*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

4.1.2 Mål Örebro: kommun ska vara en ekologiskt hållbar kommun

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Prognos 2017	Målvärde 2018
PN	Andel rätt sorterat restavfall (procent)	37	43	60
DN	Förberedelse för återanvändning (ton)	379	420	450
DN	Utsläpp av fossil koldioxid från kommunala fordon (ton CO ₂)	2 669	2 514	2 430
DN	Andel personbilsregistrerade fordon per drivmedel (procent)			
	- Biogas	66	68	71
	- Elhybrid	0,5	0,5	0
	- EL	0	0	0
	- Etanol	2	1,5	1
	- Diesel	25	25	23
	- Bensin	6,5	5	5
DN	Andel dubbfria vinterdäck, personbilsregistrerade fordon (procent)	67	67	68
DN	Antal avsteg från riktlinjernas miljö- och trafiksäkerhetskrav			
	- vid inköp	6	3	3
	- vid utfasning	0	0	0
DN	Antal tunga fordon som drivs med HVO100	21	30	40
DN	Antal lätta lastbilar som drivs med HVO100	0	10	20
DN	Antal tunga fordon som drivs med biogas	10	10	12
DN	Antal lätta lastbilar som drivs med biogas	27	33	33
DN	Fossilt koldioxidutsläpp (ton CO ₂ /år)	1 158	minska	1 061
DN	Antal kemikalier som innehåller risk eller utfasningsämnen	93	95	90
DN	Utsläpp av fosfor från Skebäckverket ska minska med 27 procent till och med år 2016 jämfört med medelutsläppen 2005-2010 (ton/år)	3,0	2,4	2,4

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Prognos 2017	Målvärde 2018
DN	Minskad energianvändning Vatten och avlopp, verksamheten totalt (MWh)	16 332	minska	minska
DN	Andel tungmetaller som transporteras via dagvattnet och passerar reningsanläggning innan det når recipienten (procent)	50	50	60
DN	Andel fosfor i rötslam som återförs som näringsämne till produktiv mark (procent)	92	90	90
DN	Antal elever som skolinformationen möter i sin verksamhet	4 737	4 700	4 500

Kommentarer

Antalet elever som skolinformationen möter i sin verksamhet kommer troligen att minska under året på grund av tid behöver läggas på bland annat ny temavecka om vatten, utveckling av Håll Sverige rent-kampanj, uppdatering av fakta i utställningen.

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
PN	Fortsatt bidra till projekt ”Vatten från Vättern”	Projektet ”Vatten från Vättern” kommer efter beslut i samarbetskommunernas fullmäktige gå in i fas ett av tre som omfattar arbetet med miljö- och tillståndsansökan (den andra fasen gäller byggnation och den tredje fasen innebär att skapa en organisation för driften).
PN	Ta fram en plan där konkreta åtgärder redovisas för att säkerställa ökad avfallssortering.	Målet är framförallt att minska mängden avfall och öka användningen av material lämpat för återvinning. Rutiner och riktlinjer tas fram, samt nödvändiga tjänster för omhändertagande av sorterat avfall upphandlas.
PN	Utifrån Vattenplanen genomföra beslutade mål gällande rening av dagvatten	Reducerade utsläpp av tungmetaller och andra miljöbelastande ämnen bidrar till att förbättra vattenkvaliteten i Svartån och göra Svartån badbar. Målet är hämtat från Vattenplanen och aktiviteten är att öka andelen dagvatten som passerar en reningsanläggning. Förväntade effekter är reducerade utsläpp av tungmetaller och andra miljöbelastande ämnen bidrar till att förbättra vattenkvaliteten i Svartån och göra Svartån badbar. Placering av Strömsborgsdammen är förankrad med berörda verksamheter. Dock löper inte nuvarande arrendet ut förrän mars 2018 (det vill säga där dammen är tänkt att placeras) vilket innebär att byggnationen av dammen inte kan påbörjas förrän våren 2018. En förprojektering är gjord och en detaljprojektering ska starta under hösten.
PN	Inför framtida planering och åtgärder i stadsmiljön genomföra årliga tester	Exempel på tidigare utvecklingsaktiviteter är ”Rosa gatan” 2015 och ”Gröna gatan” 2016. Gatan planeras att utvecklas som en mer attraktiv gata för fotgängare, cyklister och för att möjliggöra plats för uteserveringar mm. Utvärdering av projektet hösten 2017. Kan även omfatta kulturevent. Programnämnd Samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget
PN	Fortsatt driva det avfallsförebyggande arbetet utifrån avfallsplanen.	Både inom kommunkoncernen och gentemot medborgare, näringsliv och civila samhället.

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
		<p>En ny tjänst har tillsatts för att samordna detta arbete, finansiering för resurser och åtgärder hanteras utifrån gällande lagstiftning. Förväntade effekter är att öka volymen av insamlat material för återanvändning. En uppföljning av nuvarande avfallsplan har initierats. En plan för konkreta åtgärder för att säkerställa ökad avfallssortering utvecklas. Målet är framförallt att minska mängden avfall och öka användningen av material lämpat för återvinning. Rutiner och riktlinjer tas fram, samt nödvändiga tjänster för omhändertagande av sorterat avfall upphandlas. Vidare har uppdrag initierats för att öka volymen av insamlat material för återanvändning. En innovationsupphandling för en ny matavfallspåse genomförs under 2018.</p> <p>Vissa delar i kommunens arbete kring kommunövergripande/gemensam avfallshantering styrs och samordnas från kommunstyrelseförvaltningen för vilket ska tillsättas resurs. Det handlar t ex om att genomföra Strategi Giftfritt Örebro och ta fram åtgärder för avfallssortering.</p>
DN	Införa system för fordonsuppföljning	Systemet för fordonsuppföljning förväntas bidra till effektivare arbetssätt och högre planeringsgrad för service av kommunens fordon. Det ska förenkla och förbättra uppföljningen av miljöstatistik, körsträckor, förbrukning och drivmedelsanvändning.
DN	Bygga laddstationer till elbilar på kommunal mark	Laddstationer till elbilar ska byggas på kommunal mark för att underlätta för människor att leva klimatsmart i Örebro.
DN	Utreda möjligheten till fortsatt omhändertagande av förorenade massor i Avfalls regi efter år 2025	Nuvarande deponi skall enl. tillstånd vara sluttäckt år 2025 och kommer därefter inte kunna användas för slutförvaring av förorenade massor som uppstår i samband med sanering av förorenad mark. För att fortsatt upprätthålla förmågan i kommunal regi att på ett kostnadseffektivt sätt fortsätta ta emot förorenade massor, behöver utredning kring alternativ plats genomföras.

*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

4.1.3 Mål: Det ska vara enkelt för medborgare och företag att få kontakt med kommunen, och utbudet av e-tjänster ska öka

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Prognos 2017	Målvärde 2018
PN	SKL löpande insikt kundmätning - markupplåtelse (Nöjd-Kund-Index)			
	- Totalt	69	77	77
	- Kvinnor	73	84	84
	- Män	68	75	75
DN	Avfalls kundmätning företag (NKI)			
	- Totalt	81	79	80
	- Kvinnor (för få svarande 2016, inget resultat)	73	-	80
	- Män	82	80	80
	Avfalls kundmätning privatpersoner (NKI)			
	- Totalt	83	83	80
	- Kvinnor	87	82	80
	- Män	80	83	80
DN	Fordons kundmätning (procent, from 2018 NKI)			
	- Totalt	96.6	-	75
	- Kvinnor	-	-	75
	- Män	-	-	75
DN	SCB:s medborgarundersökning (betygsindex)		resultat 2017	
	Gator och vägar			
	- Totalt	56	57	öka
	- Kvinnor	54	öka	öka
	- Män	58	öka	öka
	Gång- och cykelvägar			
	- Totalt	60	60	öka
	- Kvinnor	56	öka	öka
	- Män	63	öka	öka
	Vatten och avlopp			
	- Totalt	80	74	öka
	- Kvinnor	79	öka	öka
	- Män	81	öka	öka
	Renhållning och sophämtning			
	- Totalt	68	70	öka
	- Kvinnor	66	öka	öka
	- Män	70	öka	öka
PN	Servicegaranti: Snöröjning på gång-, cykel- och körbanor (procent) Snöröjning ska påbörjas på gång och cykelvägar efter avslutat snöfall vid minst sju cm djup. På körbanor påbörjas snöröjning efter avslutat snöfall vid minst tio cm djup. Röjning ska vara avslutad inom tolv timmar.	100	100	100
PN	Servicegaranti: Ansökan om parkeringstillstånd för rörelsehindrade (procent) Ansökan om parkeringstillstånd för rörelsehindrade ska handläggas inom fyra veckor.	100	100	100

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Prognos 2017	Målvärde 2018
PN	Servicegaranti: Potthål (procent) Potthål på körbanor samt gång och cykelvägar ska lagas inom fem dagar från det att anmälan kommit in till kommunen.	98	99	99
PN	Servicegaranti: Tillgång till vatten inom tre timmar (procent) Vid vattenläcka inom det område där kommunen ansvarar för vatten och avlopp.	100	100	100
PN	Servicegaranti: Tillgång till vatten i kranen inom 24 timmar (procent) Vid vattenläcka inom det område där kommunen ansvarar för vatten och avlopp	100	100	100
PN	Servicegaranti: Ordrar (procenten visar totalt antal utförda ordrar av beställda tjänster). Inom fem arbetsdagar efter registrerad beställning (ärende) ska kund få servicen utförd för nedanstående tjänster (varje beställning genererar en order): <ul style="list-style-type: none"> - Kärthantering (ny utställning, ändring av storlek och utökning av antal) - Containerutställning - Utkörning av påsar och sorteringsutrustning (verksamheter och flerfamiljshus) - Utkörning tillbehör för elavfallshämtning 	98,8	97,7	98

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
PN	Utöka antalet e-tjänster och andra digitala metoder och arbets sätt för effektivisering och hög kvalitet i leveransen till mottagare av tjänsterna internt och externt	<p>Målet är att i allt större utsträckning ha helt digitala kedjor och att uppmuntra användningen e-tjänster. Antalet e-tjänster utvecklas successivt.</p> <p>Inom programområdet arbetar alla förvaltningar med att identifiera behov och möjligheter för digitala lösningar som ett led i att skapa en sammanhållande samhällsbyggnadsprocess för den växande staden.</p> <p>För programområdet har tre gemensamma utvecklingsområden identifierats: den smarta staden, digital dialog och digital samhällsbyggnadsprocess.</p> <p>Det finns flera exempel på digitala utvecklingsidéer och redan befintliga utvecklingsaktiviteter per område. Några av dessa har omsatts i förvaltningsspecifika ansökningar riktade till digitaliseringskommittén. Exempel är klimatsmart fordonshantering och digitaliserad bokning av lokaler och hantering av bidrag Även en programgemensam ansökan prövas för att möjliggöra stöd i förändringsledning då området står inför att etablera aktivitetsbaserat och digitaliserade arbets sätt. Här finns en tydlig koppling till projekt ”Citypassagen”.</p>
DN	Ta fram en långsiktig handlingsplan för digitaliseringsutvecklingen inom Tekniska förvaltningen	Tydliggöra förvaltningens arbete kring digitalisering med bland annat införandet av Office 365, arkivering av dokument, säkerställande av GIS-miljön, digitalisering av arbetsflöden och externa tjänster.

4.1.4 Mål: Medborgarna i Örebro kommun ska ha tillgång till bra kommunikationer

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
PN	Färdigställa och påbörja implementering av handlingsplan för hur kommunen kan påverka resvanorna.	Vi vill få med samverkan med privata näringslivet för att påverka dess anställda. Uppdragsdirektiv är framtaget färdigställs tills årsskiftet 2017/2018. För att få större utväxling på de insatser som görs på trafikområdet ska kommunen arbeta mer förebyggande med åtgärder som minskar efterfrågan på resor och transporter. En strategi för hur kommunen kan påverka resvanorna ska tas fram och börja implementeras under 2018. Programnämnd Samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.
PN	Fortsätta arbetet med omvandling från trafikleder till stadsgator	I enlighet med investeringsprogram. Ett syfte är att alla trafikslag kan samsas i en mer hållbar trafiklösning. Ombyggnationen av Trädgårdsgatan är klar. Programnämnd Samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget
PN	Fortsatt utveckla området runt Södra station.	I syfte att göra stationsområdet säkrare och skapa ett centrum för bättre möjlighet för resandeutbyte. Låsbara boxar utreds, prioritering är förbättring av cykelparkeringar. Arbetet med detaljplan för området kring Södra station pågår. Vidare dialog kring Södra station förs med Trafikverket. Programnämnd Samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.
PN	Breddning av Skebäcksbron påbörjas.	I syfte att i framtiden få plats med både trygga gång- och cykelvägar och med två filer för biltrafiken. Påbörjas under hösten 2018. Programnämnd Samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget
PN	Arbetet med områdesvisa handlingsplaner för mer hållbar trafik inleds	Områdesvis forma åtgärder för att driva påverkansarbete för ökad andel hållbara transporter och ökad trafiksäkerhet med fokus på barn och unga. Arbetet ska inledas under 2018. Programnämnd Samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget
PN	Fortsatt skapa trygga och tillgängliga lösningar för cyklister och gående i stad och landsbygd	I enlighet med investeringsprogrammet. Samarbete med Trafikverket och Region Örebro län. PNS ansvarar för nya åtgärder, TN för befintliga. Fortsatt genomförande av investeringsobjekt som främjar gående och cyklister. Bland annat fortsatt utbyggnad av huvudcykelstråken. Kundnöjdhet har ökat. Programnämnd Samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.
PN	Fortsatt ökad kundnöjdhet vad gäller vinterväghållning och sandupptagning	Genom en fortsatt samverkan med fastighetsägare och medborgare. Våra cykelvägar ska ha hög prioritet, både av jämställdhets- och miljöskäl.
PN	Gatuarbeten ska samordnas bättre och genom effektivare metoder ska framkomligheten öka	Grävningar ska samordnas internt så att kommunens egna och externa aktörers grävningar utförs på tid och på sådant sätt så att störningen för Örebroarna minimeras. Takten på återställning ska ökas och informationen ska förbättras till örebroarna, exempelvis med bättre skyltning och webblösningar där alla kan se vilka gator som är tillfälligt avstängda och vilka grävarbeten som är planerade framöver.

*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

4.1.5 Mål: Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Prognos 2017	Målvärde 2018
KS	Andel enheter med HME-värde på minst 78 (procent) *	52	31	öka
KS	Anställningstrygghetsindex **			
	- Totalt	87	87	öka
	- Kvinnor	89	84	öka
	- Män	87	87	öka
KS	Andel chefer som har mellan 10-30 medarbetare (procent) **			
	- Totalt	50	55	behåll
	- Kvinnliga chefer	17	67	behåll
	- Manliga chefer	33	50	behåll
DN	Hållbart medarbetarengagemang (HME) – Övergripande index *			
	- Totalt	76	72	öka
	- Kvinnor	79	73	öka
	- Män	75	72	öka
DN	Hållbart medarbetarengagemang - Delindex Motivation *			
	- Totalt	74	72	öka
DN	Hållbart medarbetarengagemang - Delindex Ledarskap *			
	- Totalt	77	72	öka
DN	Hållbart medarbetarengagemang - Delindex Styrning *			
	- Totalt	77	72	öka
DN	Andelen medarbetare som utsatts för kränkande särbehandling (mobbing, sexuella trakasserier samt diskriminering) av kollega/chef under de senaste 12 månaderna? (procent) *			
	- Totalt	6	7	minska
	- Kvinnor	9	10	minska
	- Män	5	6	minska
DN	Andel anställda kvinnor (procent) **	25	27	öka
DN	Andelen grönt, gult och rött i checklista för systematiskt arbetsmiljöarbete (procent) ***	-	-	-

Kommentarer

* Visar resultat från medarbetarenkät 2017.

** Visar resultat från delårsrapport 2 2017

*** Checklistorna sammanställdes inte på förvaltningsnivå endast på verksamhetsnivå under år 2016 och 2017.

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
DN	Införa projektstyrningsmodellen Projekttil som ett stöd vid arbete med projekt och uppdrag inom förvaltningen	<p>Ta fram en flerårsplan kring införande av projektstyrningsmodellen Projekttil på förvaltningen innehållande bland annat tidplan för utbildning, och implementering.</p> <p>Projekttil ska bidra till förbättrad kvalitet för projekthanteringen. Arbetssättet skapar tydlighet och transparens för verksamhetens uppdrag och projekt.</p> <p>Utvecklingsuppdraget bidrar även till mål "Örebro kommuns ekonomi ska vara långsiktig och hållbar".</p>

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
DN	Fortsatt arbete med att kartlägga, dokumentera och implementera förvaltningens prioriterade arbetsprocesser.	Fortsatt arbete kring att kartlägga och dokumentera förvaltningens prioriterade arbetsprocesser samt implementering av dessa i verksamheten. Processkartläggning är en förutsättning för att kunna utveckla digitala flöden (ex e-tjänster). Arbetet ger en kvalitets-säkring och effektivisering av arbetssätt, lärande samt samarbete över förvaltnings- och verksamhetsgränser. Ger ett helhetsperspektiv utifrån ett kund- och medborgarperspektiv.
DN	Fortsatt utveckling och implementering av den förstärkta årsprocessen.	Den ”Förstärkta årsprocessen” är en utökad process inom Tekniska förvaltningen utifrån Örebro kommuns styr- och uppföljningsmodell. Under 2018 kommer fokus att läggas på utveckling av delarna kring verksamhetsplanering och uppföljning. Processen syftar till att skapa ett systematiskt arbetssätt för styrning, planering och uppföljning. För medarbetaren ska processen bidra till en känsla av delaktighet, engagemang och förståelse för sina arbetsuppgifter och roll på förvaltningen.
DN	Översyn av Tekniska förvaltningens varumärke	Förvaltningens varumärke kommer att revitaliseras och kommuniceras internt inom förvaltningen. En kommunikationsplan för förvaltningens externa varumärkesbudskap ska tas fram. Förvaltningens varumärke ska vävas ihop med Örebro kommuns varumärke. Ett förtydligande av förvaltningens varumärke ska höja effekten av förvaltningens arbete kring attraktiv arbetsgivare samt stärka kommunens varumärke kring förvaltningens tjänster till örebroarna.
DN	Stärka Tekniska förvaltningen som en attraktiv arbetsgivare	Fokus kommer att läggas på åtgärder för att attrahera och behålla personal genom att bland annat stärka medarbetarens upplevelse av samhörighet och trivsel på förvaltningen. Arbetet kommer att integreras med arbetet kring förvaltningens varumärke. Bidrar till att öka medarbetarnas känsla av samhörighet och tillhörighet samt bidra till att medarbetaren trivs, känner stolthet och upplever att man arbetar på en attraktiv och spännande arbetsplats. Det ska också ge bättre förutsättningar för ett gränsöverskridande samarbete inom förvaltningen för att nå våra mål.
DN	Utveckla ledarskapet inom förvaltningen utifrån Örebro kommuns ledarplattform - Sveriges viktigaste chefsjobb	Förvaltningen ska göra en kulturresa för att leda för resultat och utveckla ledarskapet utifrån ledarplattformen. Säkra chefer som trivs och känner sig trygga i sin chefsroll skapar en tydlighet, motivation och arbetsglädje hos medarbetarna.
DN	Införa ett aktivitetsbaserat arbetssätt inom Tekniska förvaltningen	Hela Tekniska förvaltningen ska övergå till ett aktivitetsbaserat arbetssätt (även om endast delar av förvaltningen kommer att flytta till Citypassagen 2019). Uppdraget bidrar även till målet ”Örebro kommun ska nyttja sina lokaler på ett effektivt sätt”

*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

4.1.6 Mål: Örebro kommun ska nyttja sina lokaler på ett effektivt sätt

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Prognos 2017	Målvärde 2018
DN	Kommunens elförbrukning i lokaler och anläggningar, gatubelysning (MWh/år)	27 227	minska	25 640

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
PN	Bidra i arbetet med att ta fram programgemensam lokalförsörjningsplan.	Det är viktigt att lyfta upp vilka behov som finns nu och i framtiden för verksamheterna och att det tydligt kommuniceras i lokalförsörjningsplanen och i investeringsprogrammet.
DN	Säkerställa att arbetet kring förvaltningens lokaler på Aspholmen samt lunchrummen inom Park och gata drivs framåt.	Bidra till att arbetet kring en förstudie för förvaltningens lokaler på Aspholmen samt lunchrummen inom Park och gata drivs framåt. För att skapa en funktionell, modern, yteffektiv och arbetsmiljömässig anläggning som är anpassad till verksamheten som bedrivs.

*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

4.1.7 Mål: Örebro kommuns ekonomi ska vara långsiktig och hållbar

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Prognos 2017	Målvärde 2018
KS	Ekonomisk ramavvikelse			
	- Skattefinansierad verksamhet	-1,7	-1,3	+ -0
	- Vatten och avlopp	+ -0	+ -0	+ -0
	- Avfall	+1,8	-4,8	-1
	- Fordonsgas	-0,5	-0,7	-0,7
DN	Elförbrukning per belysningspunkt i gatubelysning (kWh/belysningspunkt)	297	<297	215
DN	Andelen använd inblandning av återvunnen asfalt i nya toppbeläggningar (procent)	15,1	20,0	20,0
DN	Drift- och underhållskostnad dricksvattenproduktion (kr/ansluten)	101	100	Bibehålla
DN	Drift- och underhållskostnad för distribution av dricksvatten (kr/ansluten)	119	-	Bibehålla
DN	Drift- och underhållskostnad för avledning av spillavloppsvatten (kr/ansluten)	85	-	Bibehålla
DN	Drift- och underhållskostnad för behandling av avloppsvatten (kr/ansluten PE=personequivivalent person)	177	177	Minska

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
PN	Synliggöra de ekonomiska konsekvenserna av den växande staden inom programområdet	Det handlar om att ta fram nycklar som synliggör volymuppräknningar för den skattefinansierade verksamheten. Vad är kostnadsdrivande utifrån att staden växer och de volymökningar som det medför? Vad kommer kommande investeringar medföra i kostnader? Schabloner bör användas. Utgångspunkten är att synliggöra dessa volymökningar utifrån att nuvarande kvalitet bibehålls. Uppdrag för 2017 om att utveckla ekonomiska nyckeltal integreras i detta uppdrag. En planering av arbetet ska påbörjas under 2018 och arbetet ska färdigställas inför budget 2019 (där investeringsprogrammet ingår).
PN	Inom sitt verksamhetsområde i tidigt skede bidra i planeringen av den växande staden	Alla perspektiv inom samhällsbyggnadsprocessen behöver införlivas i arbetet med att planera för och genomföra insatser inom den växande staden. Det är allas ansvar att bidra i ett så tidigt skede som möjligt för att skapa en kvalitet och hållbarhet i måluppfyllelsen.
DN	Säkerställa en god hantering av inventarier inom Tekniska förvaltningen	Förvaltningen behöver vidta åtgärder kring inventariehanteringen utifrån resultatet av 2017 års tillsyn som visat på allvarliga brister då det gäller att följa riktlinjen för hantering av inventarier och utrustning inom förvaltningen.
DN	Tillsammans med kommunstyrelseförvaltningen verka för en mer centraliserad hantering av Tekniska förvaltningens upphandlingar	Kvalitetssäkra upphandlingsprocessen och frigöra tid från medarbetare inom Tekniska förvaltningen så att de kan arbeta med sitt grunduppdrag, vilket ger en mer effektiv hantering.

*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

4.2 Människors egenmakt

Ur ÖSB 2018: En människa som själv får vara aktiv i att forma sitt eget liv mår bra. En människa som har drivkraft att utveckla sig själv och sin omgivning ska få möjlighet till det. Örebro kommun ska bli bättre på att släppa lös den kraft som finns hos medborgare som kan och vill bidra till kommunens utveckling. I Örebro får alla möjligheter.

4.2.1 Mål: Medborgarnas möjlighet till inflytande och påverkan inför politiska beslut ska vara god

PN/DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
PN	Arbeta för ökat medborgarinflytande och om tillämpligt utse område/områden för medborgardialog och utföra dessa.	Under år 2018 kommer Medborgardialog utföras för Norrbyparken. Ombyggnation av parken planeras genomföras år 2019.

*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

4.2.2 Mål: Människors livsvillkor ska vara jämlika

PN/DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
PN	I planeringen av staden skapa tillgängliga mötesplatser för lek, motion, rekreation och kultur, så kallade ”strukturskapande samhällsfunktioner”.	Uppdraget samordnas med FN och KN (innehåll) och TN (genomförandet). I dialog med det civila samhället. Det är fortsatt viktigt att söka extern medfinansiering för att stärka investeringar på området (t ex Boverket). Målet är fler målpunkter och fler besökare. Exempel kan vara ”pop-up”-ytor, microparker mm. De strukturskapande samhällsfunktionerna placeras och utvecklas på de mest optimala platserna utifrån syftet. Ger bättre livsmiljö för alla invånare i kommunen. Samordning av uppdrag om ”Mötesplatser för barn och unga” har samordnats med stöd av Kommunstyrelseförvaltningen men ligger just nu vilande i väntan på förtydligat direktiv. Programnämnd samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.

*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

4.2.4 Mål: Alla ska ha tillgång till en meningsfull fritid

PN/DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Prognos 2017	Målvärde 2018
PN	Nöjd Region-Index Fritidsmöjligheter	71	öka	80
PN	Analys av resultatet av ovan kommunövergripande indikator	redovisas i text		

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
PN	Fortsätta arbetet med Karlslunds framtida utveckling	Målet är att Karlslund ska bli ett självklart friluftsstråk/utflyktsmål som örebroare (och turister) besöker för rekreation och upplevelser. Uppdraget bidrar till att stärka de västra stadsdelarna. Utredning om organisation för uppdraget pågår. Programnämnd samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.
PN	Utveckla Brunnsparken till en stadsdelspark ur ett kortsiktigt respektive långsiktigt perspektiv	Brunnsparken ska utvecklas som stadsdelspark. Verksamheten på området ska utvecklas i nära dialog med företag, föreningar och enskilda så att fler upplever de gröna värden och det kulturhistoriska värdet i parken. Programnämnd samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.
PN	Utveckla CV-området aktivt bidra skapa en helt ny stadsdel.	Planprogram under framtagande. Detaljplan följer. För kommunen handlar om att vara en möjliggörare, en samtalspart med Järnhusen med flera. Att skapa mötesplatser. Programnämnd samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.
DN	Fortsatt arbete kring utedansbana placerad i en central park.	Parkenheten kommer tillsammans med Kultur- och fritidsförvaltningen att fortsätta planera för investering i utedansbana. Planeringen ska göras i samråd med stadens olika dansföreningar. Utedansbana bidrar till ökad aktivitet i parken och skapa mötesplatser. Möjlighet att för civila samhället och verksamheter i dansföreningar att synas mer och att få dansa utomhus.

*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

4.2.5 Mål: I Örebro kommun ska alla människors lika värde och mänskliga rättigheter respekteras

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Prognos 2017	Målvärde 2018
PN	Antal genderbudgetanalyser från föregående år som lett till beslut om förändringar i verksamhet eller arbetssätt.	1	1	1

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
DN	Utbildning i mänskliga rättigheter	Delta i kommunens gemensamma utbildningssatsning om mänskliga rättigheter. Kopplar an till Tekniska nämndens uppdrag utifrån övergripande styrdokument inom mänskliga rättigheter. Ökad kompetens och förståelse för hur mänskliga rättigheter kopplar till förvaltningens uppdrag och hur vi genom förvaltningens uppdrag bidrar till att nå kommunens mål inom mänskliga rättigheter.

*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

4.3 Barn och ungas behov

Ur ÖSB 2018: Alla barn förtjänar en god barndom och en trygg och utvecklande skolgång. Genom tidiga insatser och förebyggande arbete med såväl fysisk som social och psykisk ohälsa, kan fler barn och unga få en bra uppväxt och ett mer hälsosamt liv. En faktor som har stor och negativ effekt på barn och ungas uppväxt är barnfattigdom. Genom samordnade insatser från olika samhällsaktörer ska alla barns möjligheter till goda uppväxtvillkor stärkas.

4.3.2 Mål: Barn och ungdomar ska kunna ha en meningsfull fritid

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
PN	Tillgängliggöra staden för barn (flickor och pojkar).	Fortsatt planering och investering i infrastrukturen i staden, t ex när det gäller lekmiljöer i city för att skapa en mer attraktiv stadsmiljö för barn och unga. Utveckling sker enligt vad som medges i investeringsprogrammet. Programnämnd samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.

*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

4.4 Trygg välfärd

Ur ÖSB 2018: Välfärdsinsatser i en kommun skapar kvalitet för enskilda människor. Det skapar också kvalitet för samhället som helhet och då stärks hela Örebro. Örebro ska vara en kommun där människor vill växa upp, arbeta och bli gamla. Då krävs en trygg välfärd så att människornas upplevda trygghet ökar.

4.4.1 Mål: Örebro kommun ska vara en trygg och säker kommun att bo, leva och verka i

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Prognos 2017	Målvärde 2018
DN	Vattenprover (Antal anmärkningar/antal dricksvattenprov)	7/585	5/550	0/800

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
PN	Trygghetsskapande belysningsåtgärder	Färdigställa policydokument för ljussättning (PNS) och fortsatt investera i belysning på offentliga platser (TN). I enlighet med investeringsprogrammet. Uppdraget förväntas leda till ökad tydlighet internt och externt hur kommunen med hjälp av en medveten strategi arbetar med belysning. Arbetet med ett Belysningsprogram pågår och förväntas avslutas under 2017.
PN	Genomföra särskilda åtgärder för ökad trafiksäkerhet och trygghet för barn (flickor och pojkar).	Investeringsuppdraget ”Barn i trafiken” syftar till att skapa säkerhet och trygghet för barn i trafikmiljön. Fokus ligger på bättre trafikmiljö i bostadsområden, vid skolor och längs skolvägar. Det är viktigt att fortsatt stimulera föräldrar och skolpersonal att ta ansvar för mindre bilåkande till och från skolan.
PN	Inom berörda verksamhetsområden arbeta med trygghet och tillgänglighet de offentliga miljöerna för alla (kvinnor, män, barn och unga).	Inom respektive verksamhetsområde och i samverkan med organisationer samt människor som uppmärksammar problem i stadsmiljön för att undanröja hinder och möjliggöra ökad tillgänglighet i den offentliga miljön, oavsett vilka förutsättningar man har. Exempel på insatser är fortsatt arbete inom investeringsobjektet ”Natur för alla” för att tillgängliggöra naturen för fler, vilket öppnar för att fler kan nyttja naturen oavsett vilka förutsättningar man har.
PN	Bidra till det kommungemensamma arbetet inom tillgänglighetsrådet	Örebro kommun ska fortsätta arbetet med att tillgänglighetsanpassa våra offentliga miljöer. En handlingsplan håller på att tas fram för att stötta arbetet med att undanröja enkelt avhjälpta hinder inom kommunen. Kommunens tillgänglighetsråd ansvarar för arbetet och handlingsplanen förväntas vara färdig under 2018. Driftnämnderna bidrar med sin kompetens efter behov och efterfrågan, viktigt att perspektiv kommer med i tidigare skeden i planeringen av den växande staden.
PN	Samordna satsningar kring trygghetsskapande åtgärder som gör att kommunens offentliga rum upplevs attraktiva, trygga och tillgängliga för alla	Människor skapar trygghet, vilket gör att vår upplevda trygghet stärks då vi vistas i utomhusmiljöer där andra människor rör sig. En trygg stadsmiljö skapar

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
	oavsett kön och ålder	förutsättningar för att kvinnor, män, pojkar och flickor oavsett ålder vill vistas i det offentliga rummet. Alla nämnder bidrar till arbetet inom det Brottsförebyggande rådet (BRÅ).
PN	Säkra vattenförsörjningen i ett växande Örebro	I enlighet med investeringsprogrammet. <ul style="list-style-type: none"> - Fortsätta utbyggnaden av vatten- och avloppssystemet enligt planen med riktlinjer för ändamålet utpekade prioriterade områden - Fortsätta med förnyelsen av VA-ledningsnätet - Bygga ny vattenreservoar vid Glomman för att säkra vattenförsörjningen. - Fortsätta arbetet med Vättern som ny dricksvattentäkt. - Fortsatt arbeta för ett vattenskyddsområde för Svartån. - En översyn av Svartån som vattentäkt ska genomföras för att säkra vattenförsörjningen fram till att projektet "Vatten från Vättern" är avslutat.
PN	Göra stadskärnan mer tillgänglig, trygg och attraktiv.	Fortsätta med genomförandet av investeringar i city, t ex microparker, mindre parker och platser för evenemang i centrala staden. I enlighet med investeringsprogrammet. PNS ansvarar för att hålla ihop och leda arbete. Investeringar klara i ny mikropark Köpmangatan, nya affischpelare, deltar i City Örebros aktiviteter och samarbete med OpenArt. Det handlar även om att fortsatt bidra till arbetet med Handelsstaden Örebro. Programnämnd samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget
PN	Fortsatt arbeta med klottersanering i de offentliga miljöerna vid behov och verksamhetsansvar.	Exempel är tekniska förvaltningens klottersanering i tunnlar
DN	Utreda möjligheten att införa möjlighet för medborgare att rapportera in/felanmäla otrygga platser i det offentliga rummet.	Under året kommer en utredning ske kring möjligheten för medborgarna att rapportera in otrygga platser i det offentliga rummet via felanmälskartan.

*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

5 Planering för nämndens resurser

Tekniska nämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet (se kapitel 3) och god ekonomisk hushållning. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs god planering av varje nämnds resurser. I detta kapitel redogörs för resursen ekonomi. Övriga resurser (medarbetare, lokaler och IT) beskrivs under relevanta mål i kapitel 4.

5.1 Ekonomi

I kapitel 4 sammanfattas planeringen för hur nämnden ska bidra till effektivitet, dvs. att Örebro kommuns ekonomi ska vara långsiktig och hållbar. I det här avsnittet redogör nämnden för de ekonomiska förutsättningar de har under det kommande verksamhetsåret.

5.1.1 Driftnämndens samlade ekonomi

Förutom de taxefinansierade verksamheterna inom Vatten och avlopp, Avfall och Fordonsgas ansvarar nämnden för den kungemensamma verksamheten Fordon.

Tekniska nämndens budget för den skattefinansierade verksamheten 2018 är 148 671 tkr. Budgeten innehåller ett flertal förändringar i förhållande till 2017 vilket framgår av nedanstående tabell.

Enhet	Budget 2017	Överfört fr 2016	Förändr 2018 Komponent	Lön 2017	Lön 2018	Höjt PO	Effekt 2018	Intern omfördelning	Budget 2018
Nämnd	-855								-855
Planeringsreserv	-186	186							0
Park och gata	-141 868	86	1 753	-512	-1 344	-467	1 157		-141 195
Fordon	-3 592			-22	-57	-19	29		-3 661
Ledning	3 690			-8	-20	-7		404	4 059
Stab	-6 447			-42	-111	-38	23	-404	-7 019
Nettokostnad	-149 258	272	1 753	-584	-1 532	-531	1 209		-148 671

Budgeten har minskats med överfört resultat och kapitalkostnadsminskning som beror på konsekvenserna av att vi införde komponentavskrivning 2016.

Kompensationen för löneavtal 2017-2018 har fördelats ut till respektive enhet. Samma gäller kompensationen för ökat personalomkostnadstillägg.

Uppdraget att sänka våra nettokostnader med 1 209 tkr klarar vi genom en mix av ökade avgifter och kostnadssänkningar och berör till största delen park- och gatuverksamheten.

Under beredningen inför Kommunfullmäktiges beslut om investeringsbudget framkom behov av en ny sopbil och ett anslag om 2,9 mnkr tillfördes taxefinansierade fordon. Dessutom har 0,5 mnkr anslagits för en förstudie gällande lokalerna på Aspholmen. I övrigt står investeringsbudgeten för 2018 och

framåt helt i samklang med Tekniska nämndens begäran om medel för investeringar.

5.1.2 Politiska prioriteringar

De politiska prioriteringar som berör Tekniska nämndens ekonomi som gjorts i Övergripande strategi och budget 2018 är:

- Kapitalkostnadskompensation som fördelas efter begäran och återfinns inom Kommunstyrelsen
- Bredbandsutbyggnad landsbygd

5.1.3 Planeringsreserv för driftsnämnden

Vi har inte avsatt något i planeringsreserven. I samband med bokslutet kommer nämnden att lyftas av kostnader vi haft med anledning av bevakningsförbudet. Det kan resultera i att vi trots allt slutar på ett plusresultat. Under april kommer Kommunstyrelsen att fatta beslut om hur stor del av 2017 års överskott Tekniska nämnden kommer att få föra med till 2018. Förvaltningen återkommer under våren med förslag på hur det i så fall ska fördelas mellan verksamhet och planeringsreserv.

5.1.4 Effektiviseringskrav

Omprövningskravet för Tekniska nämnden är 1,2 mnkr vilket motsvarar 0,66 procent av nämndens budgetram. Uppdraget klarar vi genom en mix av högre intäkter och lägre kostnader än budget 2017.

5.1.5 Enheternas budgetramar

Skattefinansierad verksamhet

Nämnd	Bokslut 2016	Budget 2017	Prognos 2017	Budget 2018
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-91	0	0	0
5 Personalkostnader	-695	-725	-725	-725
7 Övriga kostnader	-106	-130	-130	-130
Planeringsreserv	-12	-186	-186	0
	-904	-1 041	-1 041	-855

Förvaltningen återkommer med förslag till eventuell avsättning i reserven efter att KS fattat beslut om överfört resultat från 2017 i april 2018.

Park och gata exkl vinterväg	Bokslut 2016	Budget 2017	Prognos 2017	Budget 2018
3 Intäkter	219 449	197 235	192 409	190 327
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-166 525	-159 342	-160 989	-148 311
5 Personalkostnader	-77 559	-81 519	-75 352	-89 771
6A Lokalhyror	-7 955	-7 967	-9 317	-8 533
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-74 383	-55 033	-54 874	-48 456
7 Övriga kostnader	-8 474	-8 242	-8 770	-9 451
	-115 447	-114 868	-116 894	-114 195

De reducerade intäkterna mellan budget 2017 och 2018, som beror på att vi inte längre sköter vinterväghållningen åt de kommunala bolagen, motsvaras av minskade kostnader för entreprenader. På samma sätt minskar intäkter och kostnader när de grävande verken själva ska lägga asfalt.

Felparkeringsintäkterna har ökat under flera år. Nu har takten i ökningen avstannat. Övriga parkeringsintäkter beräknas öka i takt med att vi utökar våra parkeringsområden.

Park och gata vinterväg	Bokslut 2016	Budget 2017	Prognos 2017	Budget 2018
3 Intäkter	3 525	1 500	3 800	2 250
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-23 192	-18 249	-21 549	-18 814
5 Personalkostnader	-1 268	0	0	0
6A Lokalhyror	-131	-131	-131	-131
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-3 633	-2 710	-2 710	-3 058
7 Övriga kostnader	-275	-411	-411	-247
	-24 975	-20 000	-21 000	-20 000

Vi har budgeterat för en s.k. normal vinter.

Kapitalkostnader exploatering	Bokslut 2016	Budget 2017	Prognos 2017	Budget 2018
3 Intäkter	7 793	0	1 000	1 000
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-7 793	-7 000	-8 000	-8 000
	0	-7 000	-7 000	-7 000

I samband med bokslutet kommer kostnaderna att bokas mot kommunens egna kapital.

Fordon	Bokslut 2016	Budget 2017	Prognos 2017	Budget 2018
3 Intäkter	110 387	108 050	113 253	115 621
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-49 214	-46 661	-50 696	-51 273
5 Personalkostnader	-16 837	-17 668	-18 116	-19 233
6A Lokalhyror	-9 838	-9 602	-9 571	-9 651
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-34 235	-36 118	-35 107	-37 400
7 Övriga kostnader	-1 489	-1 593	-1 588	-1 725
	-1 225	-3 592	-1 825	-3 661

Anslaget avser Combuds verksamhet.

Ledning	Bokslut 2016	Budget 2017	Prognos 2017	Budget 2018
3 Intäkter	7 265	7 262	7 277	7 277
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-200	-150	-175	-180
5 Personalkostnader	-1 203	-1 200	-1 207	-1 208
6A Lokalhyror	0	0	-40	-40
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-816	-785	-457	-365
7 Övriga kostnader	-1 669	-1 437	-1 708	-1 425
	3 377	3 690	3 690	4 059

Stab	Bokslut 2016	Budget 2017	Prognos 2017	Budget 2018
3 Intäkter	3 623	3 156	3 181	3 229
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-81	-285	-268	-210
5 Personalkostnader	-6 179	-6 752	-6 782	-7 439
6A Lokalhyror	-314	-368	-395	-400
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-127	-30	-135	-124
7 Övriga kostnader	-2 073	-2 168	-2 048	-2 075
	-5 151	-6 447	-6 447	-7 019

Under 2018 kommer vi att jobba intensivt med anpassning av våra arbetssätt och -flöden inför kommande digitalisering och flytt till Citypassagen och nya lokaler Aspholmen. Vi har fördelat om kostnadsram mellan Ledning och Stab i syfte att kunna förstärka vår personalstyrka under året.

Taxefinansierad verksamhet

Vatten- och avlopp samt Avfallsverksamheterna finansierar sin verksamhet inom ramen för respektive taxas långsiktiga utveckling och verksamhetens egna kapital.

Avfall	Bokslut 2016	Budget 2017	Prognos 2017	Budget 2018
3 Intäkter	135 632	135 470	137 003	141 468
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-59 396	-60 858	-62 985	-69 442
5 Personalkostnader	-32 528	-36 900	-37 060	-37 953
6A Lokalhyror	-1 216	-1 325	-1 356	-1 490
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-28 011	-27 254	-29 418	-26 497
7 Övriga kostnader	-12 468	-10 829	-10 981	-7 098
	2 013	-1 696	-4 797	-1 012

I takt med att staden växer ökar intäkterna dels för de förenade massor vi får in dels för ökat antal abonnemang.

I samband med att vi budgeterat för 2018 har vi ”sorterat” kostnader mellan kontogrupperna 4, 6B och 7 för att få en bättre fördelning av våra kostnader.

Vi ökar avsättningen till deponin med 1,7 mnkr i förhållande till 2017.

Sammantaget budgeterar vi för ett underskott på 1 mnkr vilket kommer att minska vårt egna kapital med motsvarande belopp.

VA	Bokslut 2016	Budget 2017	Prognos 2017	Budget 2018
3 Intäkter	282 698	286 480	280 218	296 113
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-153 389	-159 812	-164 231	-171 529
5 Personalkostnader	-61 942	-71 310	-65 418	-70 838
6A Lokalhyror	-2 207	-2 225	-2 194	-2 164
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-45 982	-40 117	-38 833	-38 512
7 Övriga kostnader	-19 177	-13 015	-10 478	-13 070
	0	0	-936	0

När staden växer ställs vi inför nya utmaningar och kostnader även inom Vatten och avloppsverksamheten. Intäktsökningen beroende på fler abonnenter motsvaras av ökade kostnader för framförallt kapitalkostnader.

Fordonsgas	Bokslut 2016	Budget 2017	Prognos 2017	Budget 2018
3 Intäkter	6 348	6 250	5 550	5 550
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-2 299	-2 072	-2 072	-2 072
5 Personalkostnader	-108	0	0	0
6A Lokalhyror	-15	-15	-15	-15
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-4 335	-4 100	-4 100	-4 100
7 Övriga kostnader	-66	-63	-63	-63
	-474	0	-700	-700

Tillsammans med Kommunstyrelseförvaltningen utreder vi hur verksamheten ska organiseras i framtiden. Vi har inte fått något anslag för Fordonsgas. Kostnaderna brukar regleras i samband med bokslut och vi förutsätter att så blir fallet även 2018.

5.1.6 Investeringar

Kommunstyrelsen har inför 2018 avsatt 6 mnkr för att kompensera för ökade kapitalkostnader till följd av investeringar i trafik, miljö och park och gata. Även kompensation för tillgänglighetsåtgärder finansieras inom denna pott. Medlen begärs av Programnämnd samhällsbyggnad från Kommunstyrelsen och programnämndsbeslut krävs för vidare fördelning till driftsnämnd. Nedan återfinns en sammanställning av investeringsutgifterna. och i bilaga Investeringsprogram återfinns en detaljerad sammanställning.

Park och gata	137 550 tkr
Arbetsredskap	1 000 tkr
Fordon	47 745 tkr
Bredbandsutbyggnad	20 000 tkr
Avfall	3 900 tkr
VA	382 550 tkr
Lokaler Aspholmen	500 tkr

Programnämnd Samhällsbyggnad har i sin ekonomiska plan avsatt investeringsutrymme om 4,5 mnkr för inköp av redskap och övriga inventarier. Dessa kommer att fördelas ut till nämnderna i början av 2018. Kapitalkostnadsökningarna för inventarierna ska finansieras inom respektive verksamhets driftbudget.

6 Planering för övriga åtaganden

6.1 Kommunövergripande åtaganden

Örebro kommun blir en hållbar kommun, både ur socialt, ekologiskt och ekonomiskt perspektiv, först när samtliga nämnder tar hänsyn till politiskt beslutade förhållningssätt och låter dem genomsyra den ordinarie verksamheten. Nedan följer de kommungemensamt prioriterade åtaganden som nämnden har för att kommunen ska kunna utvecklas hållbart.

Dessa åtagande kommer följas upp i delår 2 och årsberättelsen dels genom att nämnden genom en markering får visa om arbetet med åtagandet fungerar bra, kommer utvecklas eller om nämnden behöver stöd, dels i resultatdialoger.

Åtagande
Klimatstrategi: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i Klimatstrategin utförs
Giftfri miljö: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställs i Strategin Giftfritt Örebro utförs
ANDT: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att förebyggande arbete sker enligt Strategi med fokus på förebyggande arbete mot alkohol, narkotika, dopning och tobak
Hållbar arbetsmiljö: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställs i handlingsplanen för hållbar arbetsmiljö för kvinnor och män utförs
Grön miljö: Nämnden ansvarar för att de åtgärder som fastställts i Grönstrategin utförs
Digitaliseringsstrategin: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att kulturen och arbetssätten inom nämnden stödjer utvecklingen enligt digitaliseringsstrategin.
Jämställdhet: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i Strategi för ett jämställt Örebro utförs
Barnfattigdom: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i Handlingsplan mot Barnfattigdom utförs
Mänskliga rättigheter: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i styrdokumenterna rörande HBTQ, teckenspråk, barnets rättigheter, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld utförs
JID: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs inom jämställdhets- och ickediskrimineringsfrågor inom organisationen och att de åtgärder som fastställts i Jämställdhets och ickediskrimineringsplan utförs
Nämndens ansvarar för att människor som idag står långt från arbetsmarknaden ska erbjudas utvecklingsmöjligheter
Nämnden ansvarar för att säkerställa att samverkan sker med det civila samhället
Nämnden ansvarar för att möjliggöra för människor att leva och verka på landsbygden
Trafikprogram: Tekniska nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att åtgärder utförs för att uppnå de delmål som nämnden ansvarar för inom Trafikprogrammet.
Vattenplan: Tekniska nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att åtgärder utförs för att uppnå de delmål som nämnden ansvarar för enligt Vattenplanen.
Dagvattenstrategi för Örebro kommun: Tekniska nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att åtgärder utförs för att uppnå de delmål som nämnden ansvarar för enligt strategin.
Fordonspolicy: Tekniska nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att åtgärder utförs för att uppnå de delmål som nämnden ansvarar för enligt Fordonspolicyen.

VA-plan: Tekniska nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att åtgärder utförs för att uppnå de delmål som nämnden ansvarar för enligt VA-plan.

Avfallsplanen: Tekniska nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att åtgärder utförs för att uppnå de delmål som nämnden ansvarar för enligt Avfallsplanen.

6.2 Nämndspecifika åtaganden

Nedan följer de nämndspecifika åtaganden som nämnden har för att kommunen ska kunna utvecklas hållbart.

Åtagande

Tekniska förvaltningens handlingsplan för hållbara transporter: Tekniska nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställs i handlingsplan för hållbara transporter utförs.

Handlingsplan för minskad elförbrukning: Tekniska nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställs i handlingsplan för minskad elförbrukning utförs.

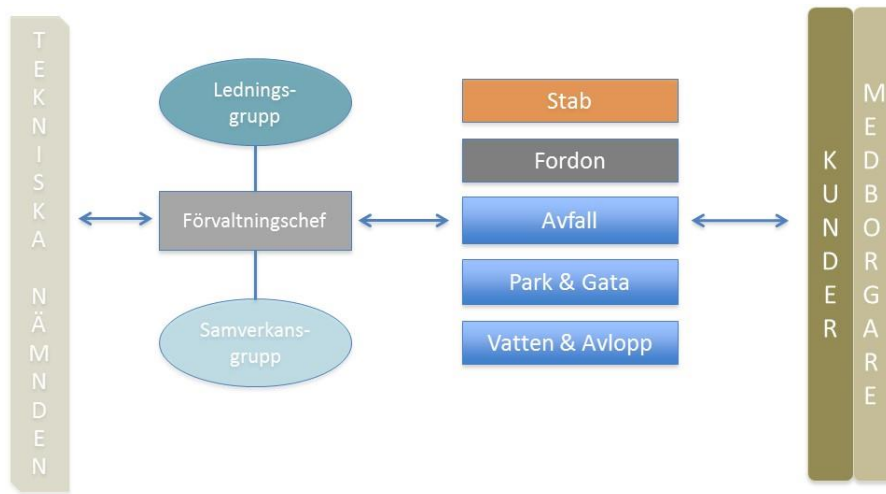
Bilagor

Bilaga 1 Fem år i sammandrag

Indikatorer	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Prognos 2017	Prognos 2018
Befolkning					
Antal invånare Örebro kommun					
- totalt	142 517	144 258	146 631	149 554	151 885
- kvinnor	72 351	73 193	74 171	75 544	76 624
- män	70 166	71 065	72 460	74 010	75 261
Anställda Tekniska förvaltningen					
Antal tillsvidareanställda, årsarbetare					
- totalt	427	465	361	öka	öka
- kvinnor	119	138	94	öka	öka
- män	308	327	267	öka	öka
Antal visstidsanställda, årsarbetare					
- totalt	28	31	31	öka	öka
- kvinnor	9	7	4	öka	öka
- män	19	24	27	öka	öka
Sjukfrånvaro i procent av arbetstiden					
- totalt	3,9	5,2	5,5	öka	oförändrat
- kvinnor	5,4	7,1	7,3	minska	minska
- män	3,2	4,4	4,9	öka	oförändrat
Korttidsfrånvaro dag 1-14, sjukdagar per anställd (procent)					
- totalt	5,6	5,5	7,1	minska	oförändrat
- kvinnor	6,4	5,9	10,9	minska	minska
- män	5,3	5,4	5,9	minska	oförändrat
Organisationsutveckling					
Antal balansräkningsenheter	2	2	2	2	2
Park och gata					
Gator/vägar i Örebro (km)	448	459	461	470	480
Gång och cykelvägar i Örebro (km)	243	278	279	285	290
Skadeärenden (antal)	85	79	73	minska	minska
Vinterväghållning (tkr)	18 062	28 735	24 975	-	-
Vinterväghållning körbana (kr/m ²)	3,2	4,7	3,2	-	-
Vinterväghållning gång/cykelvägar (kr/m ²)	8,8	13,8	13,6	-	-
Asfaltsunderhåll körbanor (tkr)	15 625	20 714	10 545	20 000	20 000
Asfaltsunderhåll gång/cykelvägar (tkr)	3 995	5 945	5 102	5 000	5 000
Väghållning kostnad per m ² körbanor sommar/vinter	6,2	6,1	6,3	-	-
<i>Kommentar: Resultatet är beroende av väderförhållanden under vintermånaderna</i>					

Indikatorer	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Prognos 2017	Prognos 2018
Fordon					
Kommunens inköpta volymer av drivmedel (tkr)					
- Bensin	1 746	1 492	1 174	1 091	1 020
- Biogas	3 151	3 753	3 994	4 510	4 730
- Diesel	8 879	7 500	6 706	6 561	6 132
- HVO100	-	-	653	1 638	2 028
- Etanol	237	152	127	77	52
Avfall					
Matavfall till rötning (ton)	7 949	8 388	8 935	8 700	9 000
Hushållsavfall till förbränning (ton)	22 761	22 490	22 786	22 000	22 500
Förberedelse för återanvändning (ton)	138,0	183,4	379,0	420,0	450,0
Vatten och avlopp					
Antal avloppsstoppar, (stycken)	56	42	65	minska	minska
Antal vattenläckor (stycken)	75	63	98	minska	minska
Ledningslängd (km)	1 762	1 819	1 843	-	öka

Bilaga 2 Driftnämndens organisation

Tekniska nämnden sorterar under Programnämnd Samhällsbyggnad.

Verksamheterna Avfall, Park och gata samt Vatten och avlopp ger service direkt till medborgaren. Fordon ger intern service till alla Örebro kommuns verksamhetsområden. Staben ger intern service till Tekniska förvaltningen.

Bilaga 3 Styrning, uppföljning och utveckling

Processen för styrning och uppföljning ska stödja verksamheternas arbete med att nyttja resurserna effektivt och tillhandahålla tjänster med god kvalitet.

Örebro kommuns huvudsakliga uppdrag är att erbjuda välfärd, service och tjänster av hög kvalitet till kommunens invånare, i livets olika skeden. Ett annat viktigt uppdrag är att ha en ledande roll i arbetet med att utveckla Örebro och Örebroregionen i samverkan med andra aktörer – kort sagt att stärka kommunens varumärke för att understödja tillväxt, ökad sysselsättning och därmed en stärkt välfärd. För att lyckas med detta krävs en god styrning av verksamheten.

Styrningen sker utifrån fyra strategiska områden. Till respektive strategi knyts en rad målområden och mål som gäller för perioden 2016–2018. Varje år ska målen mätas av mot de av kommunfullmäktige beslutade indikatorerna. (Ur ÖSB 2018)

Bilaga 4 Investeringsprogram